

УДК 379.85:172/.174 (043.2)

Кузьмінець Т.М.

*Національний авіаційний університет, Київ***МОРАЛЬНА РЕГУЛЯЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЯК ПРОБЛЕМА ПРИКЛАДНОЇ ЕТИКИ**

Етика туризму – це різновид прикладної етики, яка регулює відносини між людьми у сфері туристичної діяльності. Під час подорожі людина не просто перебуває в якомусь середовищі – природному чи урбанізованому, вона завжди вступає в певний контакт з довкіллям. Як буде здійснюватися цей контакт, залежить не лише від рівня організації індустрії туризму, а й від самої людини. Екологія як наука вивчає взаємовідносини людського суспільства і його діяльності в сфері туризму в навколишньому середовищі. Характеристика екологічного сюжету в системі туризму буде не повною, якщо не звернути увагу на подвійну роль людини в цій системі: людина-споживач послуг туризму і людина-працівник індустрії туризму. Тому доречно обговорення проблеми екологізації свідомості людини, її ставлення до природного середовища.

Колись Ч. Дарвін сказав, що людина відрізняється від мавпи наявністю точки зору. Свідомість – це головне, що виокремлює людину в світі живих істот. Але є ще одна ознака, що підносить людину як особистість, – це наявність або притаманність їй моральної свідомості. Мораль, як правило, «замикають» лише на регуляції відносин між людьми. Однак, сучасна людина почала активно поширювати її дію на регуляцію своїх відносин з усім живим на Землі. Якщо говорити про працівників туризму, то сьогодні, на жаль, немає впевненості в тому, що вони мають достатній освітній і культурний рівень, щоб сприяти процесу екологізації моральної свідомості «масового туриста». Першим кроком у цьому напрямку було створення «Глобального етичного кодексу туризму». Положення і вимоги кодексу адресовані в першу чергу працівникам туристської сфери. Але моральні вимоги повинні бути адресовані і туристам. Про їхню поведінку часто говорять, що вона буває важко керованою, невгамовною. З нашого погляду, є сенс у створенні «Екологічної пам'ятки туриста», в якій слід розповісти про особливості природного чи урбанізованого середовища, його стан, пам'ятки і зазначити при цьому необхідність дбайливого ставлення до довкілля.

Отже, туризм через свій специфічний зв'язок з соціальним і природним середовищем обов'язково наповнюється моральним змістом. Туристичний соціально-культурний простір середовище специфічне – людські зв'язки там здебільшого тимчасові, що пов'язано з необхідністю набуття відповідальності за встановлені контакти і підвищеною толерантністю, як до членів туристської групи, так і до представників туристської індустрії та до місцевого населення. Але разом з тим моральні проблеми туризму – це й екологічні проблеми, тому золоте правило моральності – «чини щодо інших людей так, як би ти хотів, щоб діяти стосовно тебе», трансформується згідно з розширенням множини об'єктів застосування цього правила. Екологізація моралі постає важливим чинником «унормування та гармонізації людиною своїх взаємин з довкіллям».

Науковий керівник: Скиба О.П., к. філос. н., доцент